

Republika Hrvatska
TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU
Zagreb, Amruševa 2/II

20. P-5189/09-

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

P R E S U D A

TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU, po sucu pojedincu Luciji Butigan, u pravnoj stvari tužitelja GRADSKA BANKA d.d. u stečaju, Osijek, Trg A. Starčevića 7, kojeg zastupa punomoćnica Nicole Kwiatkowski, odvjetnica u Zagrebu, M. Haberlea 10, protiv tuženika GLUMINA BANKA d.d. u stečaju, Zagreb, Kennedyjev trg 6, kojeg zastupa punomoćnica Irena Rada, odvjetnica u Zagrebu, Trg Mažuranića 3, radi 313.546,43 kn, dana 13. travnja 2012. zaključio je glavnu raspravu u nazočnosti punomoćnice tužitelja i punomoćnice tuženika, a danom objave 30. travnja 2012.

presudio je

I. Prihvaća se tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi:

Utvrđuje se da je osnovana tražbina tužitelja GRADSKA BANKA d.d. u stečaju, Osijek, u iznosu od 52.944,05 kn, te da se ista razvrstava u peti viši isplatni red stečajnih vjerovnika.

II. Odbija se tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi:

Utvrđuje se da je osnovna tražbina tužitelja GRADSKA BANKA d.d. u stečaju, Osijek, u iznosu od 260.552,27 kn, te da se ista razvrstava u peti viši isplatni red stečajnih vjerovnika.

III. Tužitelj je dužan tuženiku nadoknaditi parnični trošak u iznosu od 72.652,80 kn u roku osam dana, dok se za preostali dio zatraženih parničnih troškova do iznosa od 114.171,35 kn tuženik odbija.

IV. Tuženik je dužan tužitelju nadoknaditi parnični trošak u iznosu od 15.818,50 kn u roku osam dana, dok se za preostali dio zatraženih parničnih troškova do iznosa od 83.505,00 kn tužitelj odbija.

Obrazloženje

Tužitelj je pred ovim sudom podnio tužbu u kojoj navodi da ima potraživanja prema tuženiku, odnosno da mu je isto a povodom prijavljene tražbine u stečaju osporeno u iznosu od 313.564,43 kn i to u petom višem isplatnom redu. Da se tražbina sastoji od plaćanja po garanciji glavnog duga u iznosu od 245.923,70 kn, te iznosa od 67.572,62 kn, a koji iznos se odnosi na obračunatu kamatu na plaćene iznose po garanciji, ali sa zakašnjenjem. Ukupno naznačeni iznos da mu je osporen iz razloga, jer da je uplata izvršena 7. svibnja 1999., a nakon što je i nad tužiteljem i nad tuženikom otvoren stečajni postupak. U prilog navedenog dostavlja presliku Izvatka o osporenoj tražbini iz Rješenja br. St-83/99 od 20. lipnja 2001. (list 4 spisa). Navodi da se tuženik na temelju garancije br. 960061 od 11. srpnja 1996. obvezao tužitelju isplatiti iznos koji tužitelj isplati na zahtjev Hypo Leasing

Karntner (dalje HLK), a što je tužitelj na poziv HLK izvršio a za osporeni iznos od 313.546,43 kn dana 7. svibnja 1999. Navodi da je predmetna tražbina neosnovano osporena, jer bez obzira što je nad tuženikom otvoren stečajni postupak, da to ne znači da je garancija prestala važiti, jer da se radi o jamstvu, pa da tuženik odgovara kao jamac platac, te da tužitelj kao vjerovnik može izabrati da li će se naplatiti od glavnog dužnika ili jamca. S te osnove da je tužitelj kao stečajni vjerovnik podnio prijavu svoje tražbine u stečajnom postupku nad stečajnim dužnikom a ovdje tuženikom, a na temelju članka 76. Stečajnog zakona, budući da vjerovnik ima pravo svoju tražbinu koju je platio za dužnika – jamca prije ili u tijeku stečaja ostvariti kao stečajni vjerovnik. Stoga je predložio da sud nakon provedenog postupka donese odluku kojom će utvrditi da je tražbina tužitelja prema tuženiku osnovana u iznosu od 313.564,43 kn i da se ista razvrsta u peti viši isplatni red stečajnih vjerovnika.

Tuženik se usprotivio tužbi i tužbenom zahtjevu, navodeći da je nad tužiteljem a prije izvršene uplate dana 7. svibnja 1999. otvoren stečaj, te da tužitelj kao stečajni dužnik nije mogao isplaćivati vjerovnike – konkretno HLK, već da je HLK u ime spornog potraživanja mogao podnijeti prijavu tražbine tužitelju kao stečajnom dužniku. Zapravo, da tužitelj nije ni izvršio doznaku tuženiku samoinicijativno, već da je s njegovog računa u Klagenfurtu direktnim nalogom naplaćen sporni iznos, tako da za predmetno plaćanje tužitelj i ne dostavlja dokaz da je platio po garanciji za tuženika, već dostavlja dokument iz kojeg je vidljivo da se vjerovnik tužitelja naplatio iz stečajne mase tužitelja, a nakon otvaranja stečajnog postupka nad tužiteljem, te da je upitna i osnova tužbenog zahtjeva, a iz razloga, jer da se plaćanje nije izvršilo po predmetnoj garanciji, a visina da je neosnovana, a iz razloga, jer da tužitelj nije imao pravo ni na zatražene kamate. Predložio je da se tužitelj s tužbenim zahtjevom odbije.

U ovom parničnom predmetu provedeno je financijsko knjigovodstveno vještačenje na okolnost visine i metode obračuna kamata, kao i na okolnost, da li je prilikom naplate predmetnog iznosa od tužitelja, plaćanje izvršeno na način, da je ovlaštena osoba tužitelja dala nalog za predmetno plaćanje, ili se radilo o direktnom terećenju računa tužitelja od strane HLK.

Nakon provedenog dokazanog postupka, te na temelju ocjene svakog dokaza zasebno i svih dokaza zajedno, odnosno na temelju rezultata cjelokupnog postupka sukladno članku 8. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08 - dalje ZPP), sud je, a u odnosu na meritum ovog spora presudio kao u točki I. i II. izreke ove presude.

Izvršenim uvidom u raspoloživu dokumentaciju u spisu – u garanciju br. 960061 (list 3 spisa), utvrđeno je, da je izdavatelj navedene garancije ovdje naznačeni tuženik, da je korisnik garancije ovdje naznačeni tužitelj, a da je nalogodavac tvrtka Galtar d.o.o. Zagreb. Sud je utvrdio da se radi o bankarskoj garanciji na prvi poziv, po kojoj se tuženik obvezao tužitelju isplatiti bilo koji iznos, ali najviše do iznosa od 175.444,64 USD uvećanog za kamate, ukoliko nalogodavac (Galtar d.o.o. Zagreb) svoju obvezu ne ispuni uz uvjet i na način kako ju je preuzeo. Tuženik (izdavatelj garancije) se obvezao da će isplatu izvršiti na temelju dokumenata – pismenog zahtjeva korisnika garancije (ovdje tužitelja), a za plaćanje dospjelog a neplaćenog duga, i to na prvi poziv. Međutim, tužitelj nije izvršio plaćanje po predmetnoj garanciji nakon 30. travnja 1999., već je HLK, a bez suglasnosti, poziva ili odobrenja tužitelja, direktnim nalogom izvršio naplatu, na način da je teretio devizni račun Gradske banke d.d. u stečaju, Osijek u iznosu – protuvrijednost u kunama 245.923,70 kn (glavni dug), te iznosa od 67.572,62 kn (kamata na iznose koji su plaćeni dana 24. lipnja 1998. i 24. rujna 1998.). Naplata je izvršena s računa tužitelja dana 7. svibnja 1999., odnosno nakon što su nastupile pravne posljedice otvaranja stečajnog postupka nad tužiteljem. Izvršenom isplatom smanjena je stečajna masa tužitelja, odnosno naplata je izvršena iz financijskih sredstava koja nakon otvaranja stečaja nad tužiteljem – dana 3. svibnja 1999., već predstavljaju stečajnu masu.

U odnosu na garanciju br. 960061 od 11. srpnja 1996. (list 3 spisa), sud je zauzeo stav u odnosu na sadržaj iste, da se radi o bankarskoj garanciji na prvi poziv.

Dakle, radi se o bankarskoj garanciji koja je samostalni pravni instrument bitno različit od jamstva, odnosno radi se o dva potpuno različita i odvojena pravna instituta.

Bankarska garancija je apstraktna i primarna obveza na plaćanje određenog iznosa koji se isplaćuje samo i isključivo na temelju pisanog zahtjeva i na prvi poziv koji korisnik garancije podnosi banci odnosno izdavatelju garancije. Apstraktnost bankarske garancije znači primarnu obvezu banke na plaćanje.

Bankarska garancija na prvi poziv je zapravo garancija u kojoj je obećano plaćanje na poziv ili na prvi poziv propisano člankom 1087. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima (stari) odnosno člankom 1043. (novi) (Narodne novine br. 53/91, 73/91, 3/94, 112/99, 35/05 - dalje ZOO).

Bankarska garancija na prvi poziv razlikuje se od jamstva, jer ona banci odnosno izdavatelju čini primarnu obvezu, dok jamstvo sadržava sekundarnu ili supsidijarnu obvezu koja stupa na snagu tek ako izvorni dužnik ne ispuni ono što je obećao.

Tuženik kao izdavatelj garancije na prvi poziv nije jamčio korisniku garancije (tužitelj) kao jamac platac, odnosno cilj predmetne garancije nije bio osiguranje obveze, nego plaćanje obveze po pozivu korisnika garancije.

U konkretnom slučaju, a iz sadržaja predmetne garancije ne proizlazi da je izdavatelj garancije br. 960061 od 11. srpnja 1996. solidarni dužnik ili jamac, pa se u konkretnom slučaju, po stavu ovog suda, ne može primijeniti članak 76. stavak 1. Stečajnog zakona (Narodne novine br. 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06 - dalje SZ), a kojim je propisano da solidarni dužnici i jamci dužnika mogu kao stečajni vjerovnici tražiti da im se vrati ono što su za dužnika platili prije ili nakon dana otvaranja stečajnog postupka ako im pripada pravo na vraćanje isplaćenog prema dužniku.

Nesporno je, da je do naplate od tužitelja došlo nakon što je stečaj nad tužiteljem kao stečajnim dužnikom otvoren dana 3. svibnja 1999., a naplata izvršena dana 7. svibnja 1999. na teret stečajne mase, a koja nastaje u trenutku otvaranja stečajnog postupka, a čini je cjelokupna imovina dužnika u vrijeme otvaranja stečajnog postupka, te imovina koju dužnik stekne tijekom stečajnog postupka, a kako je to uređeno člankom 67. SZ-a, a koja služi za namirenje troškova stečajnog postupka i namirenje tražbina vjerovnika stečajnog dužnika.

Člankom 70. stavak 1. SZ-a propisano je, da su stečajni vjerovnici osobni vjerovnici dužnika koji u vrijeme otvaranja stečajnog postupka imaju koju imovinsku-pravnu tražbinu prema njemu. Dakle, stečajni vjerovnici su osobni vjerovnici dužnika koji u vrijeme otvaranja stečajnog postupka imaju koju imovinsko-pravnu tražbinu prema dužniku, a da bi određeni vjerovnik mogao svoju tražbinu ostvarivati prema stečajnom dužniku kao stečajni vjerovnik u stečajnom postupku, njegova tražbina kumulativno mora biti imovinsko-pravna, nastati prije otvaranja stečajnog postupka, dužnik za nju mora odgovarati osobno i dužnik mora za nju odgovarati cjelokupnom svojom imovinom. Proizlazi da samo vjerovnik tražbine sa svim prethodno navedenim karakteristikama može biti stečajni vjerovnik.

U konkretnom slučaju nesporno je, da je obveza, a na temelju koje tužitelj prema tuženiku zasniva svoju tražbinu je nastala nakon što je nad tuženikom otvoren stečajni postupak dana 30. travnja 1999., a na način da je direktnim nalogom s računa tužitelja dana 7. svibnja 1999. naplaćen iznos od 313.564,43 kn. Navedeni iznos čini iznos od 245.923,70 kn s osnove glavnog duga, te iznos od 67.572,62 kn s osnove kamata na iznos od 168.284,54 kn (iznos koji je plaćen prije otvaranja stečajnog postupka dana 25. lipnja 1998. i 25. rujna 1998. i koji je u stečajnom postupku nad stečajnim dužnikom, a ovdje tuženikom priznat i utvrđen kao osnovan i razvrstan u peti viši isplatni red stečajnih vjerovnika). Dakle, direktnim nalogom s računa tužitelja naplaćen je iznos s osnove glavnog duga i kamate s osnove glavnog duga koji je plaćen prije otvaranja stečajnog postupka.

U odnosu na tako izvršenu isplatu, ovaj sud zauzeo je stav da se radi o tražbini koja je nastala nakon otvaranja stečajnog postupka nad stečajnim dužnikom a u ovom predmetu

tuženikom, te tako nesporna činjenica u ovom predmetu naznačenom tužitelju daje manjkavost kumulativno potrebnih karakteristika da bi isti mogao biti neprijeporni stečajni vjerovnik stečajnog dužnika (tuženika). Tužitelj je mogao i trebao svoju imovinu štiti na način da je protiv HLK koji je direktnim nalogom izvršio naplatu podnijeti zahtjev za vraćanje neosnovano naplaćenog, a HLK se u stečajni postupak nad stečajnim dužnikom – ovdje tužiteljem mogao prijaviti sa svojom tražbinom.

Dakle, direktnim nalogom s računa tužitelja dana 7. svibnja 1999. naplaćen je iznos s osnove glavnog duga (245.923,70 kn) i s osnove kamata (67.572,62 kn) a koje kamate su obračunate na obvezu u iznosu od 168.284,54 kn a koju je tužitelj platio (25. lipnja 1998. i 25. rujna 1998.), prije otvaranja stečajnog postupka (postupak nad tužiteljem otvoren je 3. svibnja 1999.). Plaćena obveza u iznosu od 168.284,54 kn pravomoćno je utvrđena osnovanom i razvrstana u peti viši isplati red stečajnih vjerovnika u stečajnom postupku otvorenom nad stečajnim dužnikom a u ovom predmetu tuženikom. Zapravo, utuženi iznos u ovom predmetu od 67.572,62 kn odnosi se na obračun kamata na plaćeni iznos prije otvaranja stečaja nad stečajnim dužnikom a ovdje tužiteljem, odnosno od dana navedene plaćane obveze do dana otvaranja stečajnog postupka nad tuženikom (30. travnja 1999.).

Sud je zauzeo stav da je tražbina temeljena na izračunu kamata osnovana, ali ne iz razloga što je tužitelju direktno naplaćena s njegovog računa, nego iz razloga pravne prirode akcesornosti kamate glavnom dugu i to u visini navedenoj u točki I. izreke ove presude. To iz razloga, jer je, a nakon prigovora visini ispravnosti izračuna kamata, navedeni obračun provjerio i utvrdio sudski vještak, a u odnosu na koji izračun ni tužitelj ni tuženik nisu imali prigovora, odnosno s izračunom su se suglasili.

Slijedom iznijetih razloga a temeljenih na navedenim činjenicama, ovaj sud zauzeo je stav, da je tužbeni zahtjev tužitelja osnovan na način kako je to citirano u točki I. izreke ove presude, a da u preostalom dijelu tužbeni zahtjev tužitelja nije osnovan, pa je presuđeno kao u točki II. izreke a na temelju prethodno citiranih zakonskih članaka.

Odluka o trošku temelji se na odredbi članka 154. stavak 2. ZPP-a.

U ovom postupku tužitelj je uspio sa 20% u odnosu na visinu postavljenog tužbenog zahtjeva, odnosno tuženik je osporio tužbeni zahtjev sa 80% u odnosu na zatraženu visinu istoga.

Sukladno prethodno navedenom tužitelju je dosuđen parnični trošak u iznosu od 15.818,50 kn a koji trošak se sastoji od odvjetničkog troška u iznosu od 11.992,50 kn a koji trošak čini naknada za pristup na šest ročišta po 1.000,00 kn na temelju Tbr. 9. točka 1. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (Narodne novine br. 91/04, 37/05, 59/07 - dalje OTH), naknada za pristup na jedno ročište 500,00 kn na temelju Tbr. 9. točka 2. OTH, od nagrade za sastav dva podneska po 1.000,00 kn na temelju Tbr. 8. točka 1. OTH, od nagrade za sastav jednog podneska u iznosu od 250,00 kn na temelju Tbr. 8. točka 3. OTH, od naknade za sastav odgovora na žalbu u iznosu od 1.000,00 kn na temelju Tbr. 10. točka 2. OTH, kao i od pripadajućeg PDV-a u iznosu od 2.242,50 kn na temelju Tbr. 42. OTH. Tužitelju je, a razmjerno uspjehu u parnicu dosuđen trošak plaćenog vještačenja (vještačenje plaćeno u iznosu od 5.000,00 kn) u iznosu od 1.000,00 kn, te razmjerni dio do sada plaćenih sudskih pristojbi (plaćena pristojba 14.130,00 kn), u iznosu od 2.826,00 kn.

Tuženiku je dosuđen trošak postupka u iznosu od 72.652,80 kn. Navedeni trošak čini trošak odvjetničke nagrade u iznosu od 68.215,30 kn, a koji se sastoji od naknade za pristup na tri ročišta po 3.091,92 kn na temelju Tbr. 9. točka 1. OTH, od naknade za pristup na dva ročišta po 1.545,96 kn na temelju Tbr. 9. točka 2. OTH, od naknade za pristup na šest ročišta po 4.000,00 kn na temelju Tbr. 9. točka 1. OTH, od naknade za pristup na jedno ročište u iznosu od 2.000,00 kn na temelju Tbr. 9. točka 2. OTH, od nagrade za sastav jednog podneska u iznosu od 3.091,92 kn na temelju Tbr. 8. točka 1. OTH, od naknade za sastav dva podneska po 4.000,00 kn na temelju Tbr. 8. točka 1. OTH, od naknade za sastavljanje revizije u iznosu od 6.000,00 kn na temelju Tbr. 10. točka 4. OTH, kao i od

pripadajućeg PDV-a u iznosu od 12.755,70 kn na temelju Tbr. 42. OTH. Tuženiku je dosuđen trošak plaćene pristojbe na reviziju u iznosu od 4.437,50 kn.

U Zagrebu 30. travnja 2012.

S U D A C:

LUCIJA BUTIGAN, v.r.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude nezadovoljna stranka može uložiti žalbu Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske u roku od 8 dana po primitku presude, a ulaže se putem ovog suda u 2 primjerka za sud i po 1 za svaku protivnu stranku.

Za točnost otprevka-ovlašteni službenik:
(Katarina Babić)

